



# Засоби підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до вивчення хімічних дисциплін

Тетяна Крачан, завідувач кафедри хімії  
Заклад вищої освіти "Подільський державний університет",  
м. Кам'янець-Подільський, Україна  
*krachan777@gmail.com*



## ВСТУП

**Актуальність роботи.** На сучасному етапі розвитку вищої школи формування у здобувачів освіти навиків активного самостійного оволодіння знаннями набуває особливого значення як із хімічних дисциплін, так і для процесу навчання в цілому. Суть організації навчального процесу в теперішніх умовах зводиться до його переорієнтації із лекційно-інформативної на індивідуально-орієнтовану. Тому мають бути новітні підходи до актуалізації пізнавальної діяльності здобувача.

**Метою дослідження** є систематизація наявного матеріалу із експериментального і теоретичного обґрунтування методів та принципів покращення мотивації здобувачів вищої освіти до одержання знань з хімічних дисциплін.

**Основні завдання.** Одними із основних завдань сучасної освіти є формування творчої особистості спеціаліста, здатного до саморозвитку, творчої та інноваційної діяльності. Розв'язання цієї задачі неможливе лише шляхом передачі знань у готовому вигляді від викладача до студента, слухача. Необхідно створити умови для переведення студента від пасивного споживача знань до їхнього активного творця, який вмє грамотно сформулювати проблему, проаналізувати і запропонувати оптимальні шляхи і методи її вирішення. Тому завданням дослідження є розгляд проблематики пошуку додаткових інструментів для активізації уваги здобувача до освіти та самоосвіти.

## ОСНОВНА ЧАСТИНА

Виходячи із літературних джерел та власних досліджень, нами сформульовані позиції, згідно яких навчальний процес у вищому закладі освіти є самостійною роботою здобувача. І особливого значення цей вид роботи набуває в процесі дистанційної форми навчання. Оскільки змішана форма проведення занять стала для нас необхідністю, варто зазначити певні моменти, що мають важливе значення при викладанні хімії дистанційно.

Наші дослідження показали, що презентація, що пояснює хід хімічних перетворень, дещо знижує увагу, і хімічні реакції, що демонструються, краще подавати в динаміці, записуючи їх на дошці або у відповідному редакторі. Це дозволяє дотримуватись оптимальної швидкості викладання; і часу достатньо не лише, щоб побачити, а й вловити логіку написаного. При вивченні хімії додатковим доказовим матеріалом є, також, різноманітні проєкції, технології виробництва, застосування речовин, фізичні характеристики тощо. Для більшої наочності створено відео окремих дослідів, які можна продемонструвати у процесі проведення заняття.

Важливим аспектом підвищення мотивації здобувачів є неформальне спілкування із ними через соціальні мережі. Нами створено сторінки для перегляду користувачами цікавих, показових дослідів, проведених в наших лабораторіях. Цей своєрідний психологічний момент присутності у позааудиторному житті здобувача покликаний збільшити зацікавленість предметом і тими питаннями, які здатна розв'язувати хімія.

Важливим інструментом для активізації пізнавальної діяльності студента є використання елементів наукової новизни у навчальному матеріалі. Зміст запитань, постановка проблеми має відповідати останнім науковим досягненням. В результаті навчання студент повинен знати не лише про особливості розвитку наукових відкриттів, засвоювати науково обґрунтовані факти, але й володіти сучасними методами досліджень, мати уявлення про останні наукові розробки в галузі. Таким чином стимулюється інтерес до навчальної, а також наукової діяльності.



## ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія : навч. посіб. Д. : Акцент ПП, 2014. 416 с.
2. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2005. 486 с.
3. Роговик Л.Й. Про вдосконалення педагогічної системи викладання хімічних дисциплін для природничих зво // Збірник тез VII Науково-методичної конференції «Сучасні тенденції навчання хімії». Львів, 2021. С.15.

## ВИСНОВКИ

1. Дослідження і аналіз проблем в освітньому процесі дозволяє створити умови інтенсифікації навчальної роботи для формування у здобувачів програмованих навиків і компетенцій та підвищення якості засвоєння знань.
2. Надійність засвоєння навчального матеріалу реалізується в разі низки мотивуючих факторів, що спонукають до навчально-пізнавальних дій і роль викладача полягає в пошуку та створенні додаткових мотивацій для навчання.